

Dosarul nr.3ra-379/22
2-19087743-01-3ra-11042022

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani (jud: G. Cazacu)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: A. Bostan, V. Negru, G. Dașchevici)

DECIZIE

01 iunie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Ala Cobăneanu
Nicolae Craiu
Aliona Miron
Nina Vascan

examinând recursul depus de Ilie Nimirschi, reprezentat de avocatul Iurie Bargan,

în cauza de contencios administrativ, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Ilie Nimirschi împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale cu privire la anularea actului administrativ individual defavorabil, obligarea recalculării și achitării pensiei,

împotriva deciziei din 07 decembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost admis apelul depus de Casa Națională de Asigurări Sociale împotriva hotărârii din 06 mai 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani și emisă o nouă decizie,

c o n s t a t ă :

La data de 01 aprilie 2019 Ilie Nimirschi, reprezentat de avocatul Iurie Bargan a depus cerere de chemare în judecată împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale, prin care a solicitat recunoașterea ilegalității deciziei nr. 468/19 din 22 martie 2019, recalcularea pensiei rezultată din salariul mediul lunar achitat procurorului adjunct al raionului Ștefan–Vodă, conform funcției deținute la momentul pensionării, începând cu data de 05 aprilie 2013 și pentru viitor ținând cont de majorările stabilite.

În motivarea cererii de chemare în judecată reclamantul Ilie Nimirschi a invocat faptul că, în perioada anilor 01 august 1972 – 18 noiembrie 2005 a activat în organele procuraturii, în diferite funcții de procuror.

Reclamantul a susținut că, începând cu 17 iulie 1998, activând în funcția de adjunct al procurorului raionului Ștefan–Vodă i-a fost stabilită pensia pentru vechime în muncă în mărime de 80% din salariul mediu lunar pentru funcția deținută, pe care o primea regulat, cu respectarea obligatorie a principiului recalculării pensiei, la fiecare majorare ordinară a salariului lunar al procurorului în exercițiul, până în luna iunie a anului 2011.

Reclamantul a menționat că, prin Legea nr. 37 din 07 martie 2013 pentru modificarea și completarea Legii nr. 355-XVI din 23 decembrie 2005 cu privire la sistemul de salarizare în sectorul bugetar, salariul procurorului s-a majorat cu 35%.

Subsecvent, reclamantul a notat că, în conformitate cu art. XXIX din Legea nr. 152 din 01 iulie 2016 pentru modificarea și completarea unor acte legislative, începând cu 01 august 2016 salariul de funcție al procurorului se stabilește în raport cu salariul judecătorului, conform Legii nr. 328 din 23 decembrie 2013 privind salarizarea judecătorilor și procurorilor și a Legii nr. 3 din 25 februarie 2016 cu privire la Procuratură, ținându-se cont de nivelul procuraturii în care își desfășoară activitatea și de vechimea în muncă în funcția de procuror.

Reclamantul a relevat că, Casa Națională de Asigurării Sociale a transmis dosarul de pensionare în gestiunea Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Ștefan–Vodă care, din motive neîntemeiate, începând cu 01 iulie 2011, l-a lipsit de dreptul la recalcularea pensiei dobândit licit în anul 1998, stabilindu-i mărimea pensiei cu aplicarea mecanismului general de indexare a acesteia la 01 aprilie a fiecărui an și cu achitarea doar a 50% din mărimea stabilită de Parlamentul Republicii Moldova.

Reclamantul a susținut că, la data de 13 februarie 2019, considerând că Casa Națională de Asigurării Sociale i-a încălcat grav dreptul la proprietate (pensie), dobândit anterior licit prin aplicarea obligatorie pentru procurorii pensionați a principiului recalculării pensiei la majorarea ordinară a salariului lunar al procurorului în funcție, s-a adresat cu o cerere prealabilă întru restabilirea sa în dreptul de a beneficia de principiul recalculării pensiei în legătură cu majorarea salariului procurorului în funcție cu 35%.

De asemenea, reclamantul a indicat că a solicitat achitarea diferenței din mărimea reală a pensiei începând cu 05 aprilie 2013 și cea achitată. Însă, din motive neîntemeiate Casa Națională de Asigurării Sociale, la data de 22 martie 2019 a expediat în adresa reclamantului decizia nr. 468/19 la cererea sa din 13 februarie 2019, prin care i-a refuzat în admiterea cerințelor, argumentând că la momentul actual, dreptul la pensie al procurorului nu poate fi recalculat din motivul că în art. 46² din Legea nr. 156-XIV din 14 octombrie 1998 privind pensiile de asigurări sociale de stat, nu este prevăzută recalcularea pensiilor pentru vechime în muncă procurorilor în legătură cu majorarea salariului procurorilor în exercițiul, prin urmare nu este temei legitim de a recalcula cuantumul pensiei de care beneficiază.

Reclamantul a declarat că, procurorii pensionați până la adoptarea Legii cu privire la Procuratură nr. 118-XV din 14 martie 2003, primeau pensiile conform prevederilor Legii nr. 544-XIII din 20 iulie 1995 cu privire la statutul judecătorului.

În acest context reclamantul a indicat că, atât Legea nr. 294-XVI din 25 decembrie 2008 cu privire la Procuratură, cât și cele anterioare asigură reglementarea garanțiilor sociale, una din ele fiind acordarea pensiei procurorului ca entitate de demnitate publică, la o anumită vârstă – 50 de ani, cu respectarea obligatorie a principiului de recalculare a pensiei la fiecare creștere ordinară a salariului lunar al procurorului în funcție.

Reclamantul a menționat că, prin Hotărârea Curții Constituționale nr. 4 din 27 ianuarie 2000 privind controlul constituționalității unor prevederi din legile care reglementează asigurarea cu pensii a judecătorilor, procurorilor, anchetatorilor Procuraturii și funcționarilor publici, a fost statuat că stipulările legii privind stabilirea unor garanții materiale ale independenței procurorilor, judecătorilor trebuie să corespundă înaltului statut de persoane cu demnitate publică. Aceiași instanță de jurisdicție constituțională, a indicat și pentru viitor organelor cu drept de inițiativă legislativă, că la adoptarea unor legi noi și a altor acte juridice este inadmisibil de a diminua protecția juridică a statutului judecătorului, procurorului.

Reclamantul a susținut că, Curtea Constituțională s-a pronunțat univoc asupra faptului că cuantumul pensiei, stabilite printr-o lege anterioară, nu poate fi micșorat, iar plata pensiei fixate, nu poate fi suspendată prin act normativ adoptat ulterior.

Reclamantul a notat că, prin Hotărârea Curții Constituționale nr. 27 din 20 decembrie 2011 privind controlul constituționalității unor legi de modificare a condițiilor de asigurare cu pensii și alte plăți sociale pentru unele categorii de salariați, s-au declarat neconstituționale articolul II și punctele 7 și 9 ale articolului III din Legea nr. 56 din 09 iunie 2011 pentru modificarea și completarea unor acte legislative, în partea referitoare la art. 46¹ al Legii nr. 156-XIV din 14 octombrie 1998 privind pensiile de asigurări sociale de stat.

Sub acest aspect, reclamantul a remarcat că, art. II din Legea nr. 56 din 09 iunie 2011 pentru modificarea și completarea unor acte legislative, se referă la modificarea art. 26, 31, 32, 32¹, 32², 32³, 33 ale Legii nr. 544-XIII din 20 iulie 1995 cu privire la statutul judecătorului.

Reclamantul a enunțat că, în Hotărârea Curții Constituționale nr. 27 din 20 decembrie 2011 privind controlul constituționalității unor legi de modificare a condițiilor de asigurare cu pensii și alte plăți sociale pentru unele categorii de salariați, la aprecierea corespunderii prevederilor legale cu garanțiile dreptului de proprietate statuate de art. 46 din Constituția Republicii Moldova, în paragrafele 77-80, Curtea a ținut cont de prevederile art. 4 din Constituție, conform practicii sale și de prevederile Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale și jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, reiterând că, drepturile care decurg din sistemele de protecție socială, deși nu sunt menționate expres în Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, intră totuși în domeniul său de aplicare, protecția

socială fiind precedată în accepțiunea sa largă, cuprinzând asistența socială și cea medicală.

Reclamantul a afirmat că, în aceeași hotărâre, acceptând statuările Curții Europene a Drepturilor Omului de asimilare a dreptului la prestații sociale unui drept de proprietate în sensul art. 1 din Protocolul nr. 1 la Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, Curtea Constituțională s-a aliniat la jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, care pe parcurs a evoluat, nu fără ambiguități în ceea ce privește prestațiile non-contributive, spre o protecție mai largă. În paragraful nr. 79 al Hotărârii nominalizate, Curtea Constituțională a concluzionat că un drept social poate fi obiectul protecției constituționale garantate de art. 46 din Constituție și respectiv art. 1 din Protocolul nr. 1 la Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale numai în cazul când dreptul social respectiv este dobândit și are o valoare economică.

Reclamantul a indicat că, în ceea ce privește situația procurorilor pensionați până la 01 iulie 2004, Curtea Constituțională în paragraful 80 din Hotărârea nr. 27 din 20 decembrie 2011 privind controlul constituționalității unor legi de modificare a condițiilor de asigurare cu pensii și alte plăți sociale pentru unele categorii de salariați, își menține ferm concluziile sale expuse în Hotărârea nr. 9 din 30 martie 2004 privind declararea parțial neconstituțională a Legii nr. 358 din 31 iulie 2003 care anula pensiile aflate în plată ale unor categorii speciale de angajați.

Reclamantul a relatat că, în hotărârea nominalizată, Curtea Constituțională subliniază că Legea nr. 358 din 31 iulie 2003 pentru modificarea și completarea unor acte legislative și la acel moment aducea atingere unor drepturi de proprietate dobândite – pensiilor aflate în plată, în consecință, dreptul reclamantului la pensie cu aplicarea principiului recalculării ei la creșterea ordinară a salariului procurorului în exercițiul, este menționat de instanța de jurisdicție constituțională și nu-1 exclude din utilitatea juridică.

Reclamantul a comunicat că, pensiile procurorilor pensionați până la 01 ianuarie 2004, nu pot fi modificate prin declararea parțial neconstituțională a Legii nr. 358 din 31 iulie 2003, fapt menționat în Hotărârea Curții Constituționale nr. 9 din 30 martie 2004. În Hotărârea Curții Constituționale nr. 9 din 30 martie 2004 privind declararea parțial neconstituțională a Legii nr. 358 din 31 iulie 2003, care anula și pensiile aflate în plată ale unor categorii speciale de angajați, Curtea a statuat că dreptul subiectiv, constituit în baza unei legi anterioare nu poate fi atins de cel născut sub imperiul unei legi posterioare. Legea nouă nu este susceptibilă aplicării unor fapte din trecut, cazurile contrare intrând în contradicție cu art. 22 din Constituție.

Reclamantul a concretizat că, potrivit regulii generale, legea nouă nu poate modifica regimul juridic a dreptului anterior, îl poate suprima sau, îl poate înlocui cu un alt drept, însă legea nouă nu poate desființa modalitatea prin care legea anterioară a instituit dreptul respectiv și efectele lui.

În final, reclamantul a solicitat recunoașterea ca fiind ilegală decizia Casei Naționale de Asigurări Sociale nr. 468/19 din 22 martie 2019, repunerea în dreptul

lezat, reieșind din salariul mediu lunar achitat procurorului adjunct al raionului Ștefan–Vodă, cu recalcularea pensiei, ținându-se cont de funcția deținută la data stabilirii pensiei, începând cu 05 aprilie 2013 și până la 31 iulie 2016, conform Legii nr. 37 din 07 martie 2013 pentru modificarea și completarea Legii nr.355-XVI din 23 decembrie 2005 cu privire la sistemul de salarizare în sectorul bugetar, prin care a avut loc majorarea salariilor procurorilor cu 35% și începând cu 01 august 2016, potrivit Legii nr. 152 din 01 iulie 2016 pentru modificarea și completarea unor acte legislative, care a intrat în vigoare la 01 august 2016, și pe viitor de fiecare dată când are loc majorarea salariului procurorului în funcție și a obliga Casa Națională de Asigurării Sociale să-i recalculeze și să-i achite pensia pentru vechime în muncă.

Prin hotărârea din 06 mai 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani s-a admis cererea de chemare în judecată depusă de către Ilie Nimirschi împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale privind recunoașterea ilegalității deciziei nr. 468/19 din 22 martie 2019, recalcularea pensiei rezultată din salariul mediu lunar achitat procurorului adjunct al raionului Ștefan–Vodă, conform funcției deținute la momentul pensionării, începând cu data de 05 aprilie 2013 și pentru viitor ținând cont de majorările stabilite. S-a anulat decizia Casei Naționale de Asigurări Sociale nr. 468/19 din 22 martie 2019. S-a obligat Casa Națională de Asigurări Sociale de a efectua recalcularea pensiei pentru vechime în muncă în beneficiul reclamantului Ilie Nimirschi, rezultată din salariul mediu lunar achitat procurorului adjunct al raionului Ștefan–Vodă, conform funcției deținute la momentul pensionării, începând cu data de 05 aprilie 2013 și pe viitor conform legii (f.d. 109, 122-126-verso).

La data de 20 mai 2021, prin intermediul poștei electronice și la data de 24 mai 2021, prin intermediul oficiului poștal, Casa Națională de Asigurări Sociale a depus apel împotriva hotărârii din 06 mai 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani (f.d. 115-116, 117, 121).

Potrivit scrisorii de expediere a actului judecătoresc nr. 14060-14062 din 19 iulie 2021 Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani a remis în adresa lui Ilie Nimirschi, Casei Naționale de Asigurări Sociale și avocatului Iurie Bargan copia hotărârii motivate din 06 mai 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani. Însă, la actele cauzei lipsesc date despre notificare de către prima instanță a hotărârii motivate lui Ilie Nimirschi, Casei Naționale de Asigurări Sociale și avocatului Iurie Bargan.

La data de 21 august 2021, prin intermediul poștei electronice, Casa Națională de Asigurări Sociale a prezentat motivarea apelului împotriva hotărârii din 06 mai 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei noi decizii de respingere a cererii de chemare în judecată depuse de Ilie Nimirschi (f.d. 131-135).

Astfel, instanța de apel întemeiat a considerat ca fiind depus în termen apelul Casei Naționale de Asigurări Sociale împotriva hotărârii din 06 mai 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani.

Prin decizia din 07 decembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău s-a admis apelul depus de Casa Națională de Asigurări Sociale, s-a casat hotărârea din 06 mai

2021 a Judecătorei Chișinău, sediul Râșcani și s-a emis o nouă decizie, prin care s-a respins ca fiind neîntemeiată cererea de chemare în judecată depusă de Ilie Nimirschi împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale cu privire la anularea actului administrativ individual defavorabil, obligarea recalculării și achitării pensiei (f.d. 144, 144A-156).

Pentru a pronunța această decizie, instanța de apel a menționat că începând cu data de 01 iulie 2011 pensia procurorilor nu se mai recalculează, dar se indexează anual la 01 aprilie, conform art. 13 din Legea nr. 156 din 14 octombrie 1998 privind sistemul public de pensii.

În acest context instanța de apel a indicat că, nu pot fi reținute argumentele primei instanțe precum că prin refuzul Casei Naționale de Asigurări Sociale de recalculare a pensiei lui Ilie Nimirschi, acesta a fost lipsit de un drept garantat de lege, deoarece prin instituirea de către legislator a unor noi prevederi de asigurare socială, dreptul procurorilor la asigurare socială este garantat și în continuare, fiind instituită doar o nouă modalitate de ajustare a acestuia.

Instanța de apel a reținut că prevederile Legii nr. 56 din 09 iunie 2011 privind modificarea și completarea unor acte legislative, prin care a fost abrogat art. 73 din Legea nr. 294 din 25 decembrie 2008 cu privire la Procuratură, care statua recalcularea pensiilor și indemnizațiilor viagere ale procurorilor, au constituit obiectul examinării sub aspectul constituționalității acesteia.

În acest context, instanța de apel a făcut referire la Hotărârea Curții Constituționale nr. 27 din 20 decembrie 2011 privind controlul constituționalității unor legi de modificare a condițiilor de asigurare cu pensii și alte plăți sociale pentru unele categorii de salariați, unde Curtea Constituțională a recunoscut ca fiind constituționale prevederile Legii nr. 56 din 09 iunie 2011 pentru modificarea și completarea unor acte legislative, care prevăd condițiile noi privind asigurarea socială a procurorilor în exercițiu cât și a celor în demisie.

Astfel, instanța de apel a apreciat ca fiind neîntemeiat argumentul lui Ilie Nimirschi cu privire la faptul că procurorii pensionați au fost prejudiciați prin faptul că nu li se mai recalculează pensia în dependență de majorarea salariului procurorului în exercițiu, având în vedere că statul nu are dreptul să micșoreze cuantumul pensiei stabilite printr-o lege anterioară.

Instanța de apel a concluzionat că, prin modificările operate la lege, declarate constituționale, statul nu a diminuat cuantumul pensiei procurorilor pensionați, ci a abrogat prevederea cu privire la recalcularea pe viitor a cuantumului pensiei stabilit și achitat procurorilor pensionați până la abrogarea prevederilor cu privire la recalculare, nefiind atins sau micșorat în nici un fel.

La data de 31 ianuarie 2022, prin intermediul oficiului poștal, Ilie Nimirschi, reprezentat de avocatul Iurie Borgan a depus recurs împotriva deciziei din 07 decembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, prin care a invocat dezacordul cu decizia instanței de apel (f.d. 160, 163), iar, la data de 06 aprilie 2022 Ilie Nimirschi, reprezentat de avocatul Iurie Borgan a prezentat motivarea recursului, solicitând admiterea recursului, casarea integrală a deciziei instanței de apel și menținerea hotărârii din 06 mai 2021 a Judecătorei Chișinău, sediul Râșcani (f.d. 167-177).

În susținerea recursului Ilie Nimirschi, reprezentat de avocatul Iurie Bargan a invocat dezacordul cu decizia instanței de apel, considerând-o neîntemeiată prin faptul că au fost încălcate și aplicate eronat normele de drept material și nu au fost constatate și elucidate pe deplin toate circumstanțele importante pentru soluționarea cauzei, probele fiind apreciate eronat.

Suplimentar, recurentul a menționat că instanța de apel nu a aplicat Hotărârile relevante ale Curții Constituționale, iar celor aplicate le-a dat o interpretare contradictorie și eronată. Mai mult, în argumentarea poziției sale instanța de apel nu s-a expus asupra prevederilor Hotărârii Curții Constituționale nr. 4 din 27 ianuarie 2000 privind controlul constituționalității unor prevederi din legile care reglementează asigurarea cu pensii a judecătorilor, procurorilor, anchetatorilor Procuraturii, funcționarilor publici, prin care Curtea a decis că, stipulările legii privind stabilirea unor garanții materiale ale independenței procurorilor, judecătorilor trebuie să corespundă înaltului statut de persoane cu demnitate publică și nr. 9 din 30 martie 2004 privind declararea parțial neconstituțională a Legii nr. 358 din 31 iulie 2003, care anula și pensiile aflate în plată ale unor categorii speciale de angajați, potrivit cărora Curtea a constatat că, dreptul subiectiv, constituit în baza unei legi anterioare, nu poate fi atins de cel născut sub imperiul unei legi posterioare. Legea nouă nu este susceptibilă aplicării unor fapte din trecut, cazurile contrare intrând în contradicție cu art. 22 din Constituție.

Recurentul Ilie Nimirschi a relevat că legea nouă poate modifica regimul juridic al dreptului anterior, îl poate suprima sau îl poate înlocui cu un alt drept, însă legea nouă nu poate desființa modalitatea prin care legea anterioară a instituit dreptul respectiv și efectele lui, având în vedere că art. 7 din Codul civil stipulează în mod expres că legea civilă nu are caracter retroactiv.

Recurentul a indicat că, este neîntemeiată concluzia instanței de apel referitor la faptul că prin Legea nr. 56 din 09 iunie 2011 pentru modificarea și completarea unor acte legislative, au fost abrogate aliniatele (3)-(10) ale art. 73 din Legea cu privire la Procuratură nr. 294 din 25 decembrie 2008 și începând cu 01 iulie 2011, pensia procurorilor nu se mai recalculează în dependență de majorarea salariului procurorului în exercițiu. Or, noile reglementări au avut ca scop de a stabili reguli noi pentru colaboratorii care au activat în organele procuraturii și au obținut dreptul la pensie după intrarea în vigoare a Legii nr. 56 din 09 iunie 2011, adică după data de 01 iulie 2011.

În conformitate cu art. 244 alin. (1) din Codul administrativ, hotărârile curții de apel ca instanța de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.

Iar, conform art. 245 din Codul administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la data de 07 decembrie 2021. Dispozitivul deciziei nominalizate a fost notificat avocatului Iurie Bargan, care reprezintă interesele lui Ilie Nimirschi, prin intermediul poștei electronice, la data de 30 decembrie 2021, fapt ce se confirmă prin extrasul din poșta electronică, anexat la actele cauzei (f.d. 158).

Astfel, termenul de depunere a recursului de către Ilie Nimirschi împotriva deciziei din 07 decembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, fiind de 30 de zile de la data notificării dispozitivului deciziei, a început să curgă de la data de 31 decembrie 2021 și a expirat la data de 29 ianuarie 2022, zi de sâmbătă, însă având în vedere regula calculării termenelor de procedură stabilită la art. 112 alin. (2) din Codul de procedură civilă, ultima zi de depunere a recursului a fost 31 ianuarie 2022, zi de luni.

La data de 31 ianuarie 2022, prin intermediul oficiului poștal, Ilie Nimirschi, reprezentat de avocatul Iurie Bargan a depus recurs împotriva deciziei din 07 decembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, prin care a invocat dezacordul cu decizia instanței de apel (f.d. 160, 163).

Decizia motivată din 07 decembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău a fost notificată avocatului Iurie Bargan, care reprezintă interesele lui Ilie Nimirschi, la data de 17 martie 2022, prin intermediul oficiului poștal, fapt ce se confirmă prin avizul de recepție nr.DS8006406706AS, anexat la actele cauzei (f.d.165).

La data de 06 aprilie 2022 Ilie Nimirschi, reprezentat de avocatul Iurie Bargan a prezentat motivarea recursului, solicitând admiterea recursului, casarea integrală a deciziei instanței de apel și menținerea hotărârii din 06 mai 2021 a Judecătorei Chișinău, sediul Râșcani (f.d. 167-177).

Astfel, recursul depus de Ilie Nimirschi, reprezentat de avocatul Iurie Bargan împotriva deciziei din 07 decembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, este în termen.

La data de 13 aprilie 2022, prin intermediul oficiului poștal, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa intimă Casei Naționale de Asigurări Sociale, copia recursului depus de Ilie Nimirschi, reprezentat de avocatul Iurie Bargan, cu înștiințarea despre posibilitatea depunerii referinței (f.d. 222).

Prin referința depusă la data de 04 mai 2022, prin intermediul poștei electronice, Casa Națională de Asigurări Sociale a solicitat respingerea recursului depus de Ilie Nimirschi, reprezentat de avocatul Iurie Bargan (f.d. 224-226).

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție examinând admisibilitatea recursului depus de Ilie Nimirschi, reprezentat de avocatul Iurie Bargan a considerat că acesta este admisibil, motiv pentru care, prin încheierea din 18 mai 2022 a fost numit pentru examinare în complet de 5 judecători (f.d. 229).

Conform art. 247 din Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează și soluționează recursul fără ședință de judecată. Dacă consideră necesar, Curtea Supremă de Justiție poate decide citarea participanților la proces.

În speță, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al

Curții Supreme de Justiție nu a considerat oportun de a cita participanții la proces pentru a se pronunța cu privire la problemele invocate în recurs, deoarece criticele recurentei, au fost expuse cu suficientă claritate.

Studiind actele cauzei în raport cu argumentele invocate în recurs, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a admite recursul, de a casa integral decizia din 07 decembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău cu menținerea hotărârii din 06 mai 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani.

În motivarea concluziei enunțate se rețin următoarele argumente.

În conformitate cu art. 248 alin. (1) lit. c) din Codul administrativ, examinând recursul, Curtea Supremă de Justiție casează integral decizia instanței de apel și emite o nouă decizie.

Din actele cauzei rezultă că, potrivit carnetului de muncă, Ilie Nimirschi a fost angajat în câmpul muncii la 01 aprilie 1964, iar la 18 noiembrie 2005 a fost eliberat din funcția de procuror în cadrul Procuraturii r-lui Ștefan–Vodă, demisionând din organele Procuraturii în temeiul art. 85 din Codul muncii (f.d. 12-21).

Începând cu 17 iulie 1998, activând în funcția de adjunct al procurorului raionului Ștefan–Vodă lui Ilie Nimirschi i-a fost stabilită pensia pentru vechime în muncă în mărime de 80% din salariul mediu lunar pentru funcția deținută, pe care o primea regulat, cu respectarea obligatorie a principiului recalculării pensiei, la fiecare majorare ordinară a salariului lunar al procurorului în exercițiul, până în luna iunie a anului 2011.

La data de 13 februarie 2019 Ilie Nimirschi s-a adresat către Casa Națională de Asigurării Sociale cu cerere prealabilă, prin care a solicitat recalcularea pensiei pentru vechime în muncă ce-i revine potrivit principiului legal obținut de recalculare a pensiei, începând cu 05 aprilie 2013 după creșterea salariului procurorilor în funcție cu 35%, totodată din 01 august 2016 și în continuare conform legii (f.d. 9-10).

Prin răspunsul Casei Naționale de Asigurării Sociale nr. 468/19 din 22 martie 2019, a fost respinsă cererea prealabilă a reclamantului. În argumentarea poziției sale, Casa Națională de Asigurării Sociale a menționat că, până la 01 ianuarie 2018, procurorii, cu excepția procurorilor militari, au avut dreptul la pensie conform art. 46² din Legea nr. 156-XIV din 14 octombrie 1998 privind sistemul public de pensii, care prevedea expres condițiile de stabilire a pensiei pentru procurori. Conținutul art. 46² din Legea nr. 156 din 14 octombrie 1998 nu prevede faptul că pensiile procurorilor și indemnizațiile viagere se recalculează în cazul majorării generale a salariului procurorilor.

Conform art. 5 din Codul administrativ, activitatea administrativă reprezintă totalitatea actelor administrative individuale și normative, a contractelor administrative, a actelor reale, precum și a operațiunilor administrative realizate de autoritățile publice în regim de putere publică, prin care se organizează aplicarea legii și se aplică nemijlocit legea.

În corespundere cu art. 10 alin. (1) din Codul administrativ, actul

administrativ individual este orice dispoziție, decizie sau altă măsură oficială întreprinsă de autoritatea publică pentru reglementarea unui caz individual în domeniul dreptului public, cu scopul de a produce nemijlocit efecte juridice, prin nașterea, modificarea sau stingerea raporturilor juridice de drept public.

În sensul art. 17 din Codul administrativ, drept vătămat este orice drept sau libertate stabilit/stabilită de lege căruia/căreia i se aduce atingere prin activitate administrativă.

Conform art. 21 alin. (1)-(3) din Codul administrativ, autoritățile publice și instanțele de judecată competente trebuie să acționeze în conformitate cu legea și alte acte normative. Exercițarea atribuțiilor legale nu poate fi contrară scopului pentru care acestea au fost reglementate. Autoritățile publice și instanțele de judecată competente nu pot dispune limitarea exercitării drepturilor și a libertăților persoanelor decât în cazurile și în condițiile expres stabilite de lege.

Potrivit art. 22 alin. (1)-(2) din Codul administrativ, autoritățile publice și instanțele de judecată competente cercetează starea de fapt din oficiu. Acestea stabilesc felul și volumul cercetărilor și nu sânt legate nici de expunerile participanților, nici de cererile lor de reclamare a probelor. Faptele deja cunoscute autorităților publice sau instanțelor de judecată competente, faptele general notorii și faptele prezumate în virtutea prevederilor legale nu necesită a fi probate, până la proba contrarie.

Iar, conform 36 alin. (1) și (2) din Codul administrativ, instanța de judecată competentă să soluționeze acțiunile în contencios administrativ este obligată să respecte principiul supremației dreptului, în conformitate cu care demnitatea omului, drepturile și libertățile lui sânt considerate valori supreme și sânt garantate de stat. Instanțele de judecată competente aplică principiul supremației dreptului cu luarea în considerare a jurisprudenței Curții Europene pentru Drepturile Omului.

În corespundere cu art. 189 alin. (1) și (2) din Codul administrativ, orice persoană care revendică încălcarea unui drept al său prin activitatea administrativă a unei autorități publice poate înainta o acțiune în contencios administrativ. O acțiune în contencios administrativ poate fi înaintată și atunci când autoritatea publică nu a soluționat în termen legal o cerere.

Iar, potrivit art. 219 alin. (1) din Codul administrativ, instanța de judecată este obligată să cerceteze starea de fapt din oficiu în baza tuturor probelor legal admisibile, nefiind legată nici de declarațiile făcute, nici de cererile de solicitare a probelor înaintate de participanți.

Conform art. 45 alin. (1) din Legea cu privire la Procuratură nr. 902 din 29 ianuarie 1992, salariul procurorilor și anchetatorilor se stabilește în funcție de post, gradul de clasificare și de vechimea în muncă și corespunde salariilor judecătorilor instanțelor judecătorești de gradul de clasificare respectiv, cu o deviere în limita a 5%. Procurorii și anchetatorii au dreptul la toate înlesnirile, garanțiile, recompensele și suplimentele, prevăzute pentru judecători.

În conformitate cu art. 2 din Legea privind sistemul public de pensii nr. 156-XIV din 14 octombrie 1998, dreptul la pensie îl are persoana care îndeplinește condițiile prevăzute de prezenta lege. Dreptul la pensie este imprescriptibil. Dreptul la pensie nu poate fi cedat, total sau parțial.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție notează că în conformitate cu prevederile art. 34 alin. (1) din Legea nr. 118 din 14 martie 2003 cu privire la Procuratură (abrogată prin Legea nr. 294-XVI din 25 decembrie 2008 și în vigoare până la 17 martie 2009), procurorul care a atins vârsta de 50 de ani și are o vechime în muncă de cel puțin 20 de ani calendaristici, dintre care cel puțin 12 ani și 6 luni în funcție de procuror sau judecător, are dreptul la pensie pentru vechime în muncă în mărime de 55 la sută din salariul lui mediu, iar pentru fiecare an complet de muncă peste vechimea de 20 de ani – adaos de 3 la sută, dar în total nu mai mult de 80 la sută din salariul lui mediu, ținându-se cont de indexarea acestuia..

Iar, potrivit art. 34 alin. (6) din Legea nr. 118-XV din 14 martie 2003 cu privire la Procuratură (în vigoare până la 17 martie 2009 și abrogată prin Legea nr. 294-XVI din 25 decembrie 2008), procurorii pensionați beneficiază de recalcularea pensiei, în dependență de majorarea salariului procurorului în exercițiu, începând cu luna următoare celei în care s-a majorat salariul, indiferent de faptul dacă pensionarul lucrează sau nu în organele Procuraturii..

Conform art. III din Legea nr. 37 din 07 martie 2013 pentru modificarea și completarea Legii nr. 355-XVI din 23 decembrie 2005 cu privire la sistemul de salarizare în sectorul bugetar, prezenta lege se pune în aplicare la data publicării. Recalcularea salariilor pentru persoanele care dețin funcții de demnitate publică și pentru personalul din cabinetul persoanelor cu funcții de demnitate publică se va efectua începând cu 01 ianuarie 2013.

Reieșind din prevederile art. 73 alin. (1) și (8) din Legea cu privire la Procuratură nr. 294-XVI din 25 decembrie 2008 (în vigoare până la 01 august 2016 și abrogată din 01 august 2016 prin Legea nr. 3 din 25 februarie 2016), persoana care a atins vârsta de 50 de ani și are o vechime totală în muncă de cel puțin 20 de ani, dintre care cel puțin 12 ani și 6 luni în funcția de procuror sau de judecător, are dreptul la pensie pentru vechime în muncă în proporție de 55% față de salariul mediu al procurorului în exercițiu în funcția respectivă, iar pentru fiecare an complet de muncă peste vechimea de 20 de ani, are dreptul la un adaos de 3%, dar nu mai mult de 80%. Salariul mediu se determină la momentul stabilirii pensiei, luându-se în considerare ultima funcție deținută de procuror. Procurorii pensionați beneficiază de recalcularea pensiei pentru vechime în muncă și a indemnizației viagere în cazul majorării generale a salariului procurorilor. Recalcularea pensiei pentru vechime în muncă se efectuează ținându-se cont de funcția deținută la data ieșirii la pensie. Recalcularea se efectuează din data de întâi a lunii în care a fost efectuată majorarea salariului procurorului în exercițiu, indiferent de faptul dacă pensionarul lucrează sau nu în organele Procuraturii.

Prezintă relevanță și faptul că, prin Hotărârea Curții Constituționale nr. 9 din 30 martie 2004 pentru controlul constituționalității unor prevederi ale art. I pct. 22 și art. II-V din Legea nr. 358-XV din 31 iulie 2003 „Pentru modificarea și completarea unor acte legislative”, s-a statuat că, dreptul subiectiv, constituit în baza unei legi anterioare, nu poate fi atins de cel născut sub imperiul unei legi posterioare. Legea nouă nu este susceptibilă aplicării unor fapte din

trecut, cazurile contrare intrând în contradicție cu art. 22 din Constituție. Conform regulii generale, legea nouă poate modifica regimul juridic al dreptului anterior, îl poate suprima sau îl poate înlocui cu un alt drept, însă legea nouă nu poate desființa modalitatea prin care legea anterioară a instituit dreptul respectiv și efectele lui. Articolul 6 din Codul civil al Republicii Moldova stipulează expres că legea civilă nu are caracter retroactiv.

Având în vedere normele de drept citate, în ansamblu cu circumstanțele cauzei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție remarcă faptul că, prima instanță întemeiat a statuat că dreptul social cu privire la beneficierea pensiei pentru vechimea în muncă, inclusiv și recalcularea acesteia, în dependență de majorarea salariului procurorului în exercițiu, a fost dobândit de către Ilie Nimirschi la data de 17 iulie 1998, în temeiul Legii cu privire la Procuratură nr. 902 din 29 ianuarie 1992 și Legii cu privire la Procuratură nr. 118 din 14 martie 2003 și are valoare economică incontestabilă.

Conform art. 140 din Constituția Republicii Moldova, legile și alte acte normative sau unele părți ale acestora devin nule, din momentul adoptării hotărârii corespunzătoare a Curții Constituționale. Hotărârile Curții Constituționale sunt definitive și nu pot fi atacate.

În temeiul art. 28 alin. (1) și (2) din Legea nr. 317-XIII din 13 decembrie 1994 cu privire la Curtea Constituțională, actele Curții Constituționale sunt acte oficiale și executorii, pe întreg teritoriul țării, pentru toate autoritățile publice și pentru toate persoanele juridice și fizice. Actele normative sau unele părți ale acestora declarate neconstituționale devin nule și nu se aplică din momentul adoptării hotărârii respective a Curții Constituționale.

Sub acest aspect, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție menționează că prin Hotărârea Curții Constituționale nr. 27 din 20 decembrie 2011 privind controlul constituționalității unor legi de modificare a condițiilor de asigurare cu pensii și alte plăți sociale pentru unele categorii de salariați, au fost declarate neconstituționale articolul II și punctele 7 și 9 ale articolului III din Legea nr. 56 din 09 iunie 2011 pentru modificarea și completarea unor acte legislative în partea referitoare la art. 46¹ al Legii nr. 156-XIV din 14 octombrie 1998 privind pensiile de asigurări sociale de stat.

În punctele 77-80 din Hotărârea nominalizată supra, Curtea Constituțională a statuat că la aprecierea corespunderii prevederilor legale contestate cu garanțiile dreptului de proprietate statuate de articolul 46 din Constituție, Curtea Constituțională va ține cont de prevederile articolului 4 din Constituție și, conform practicii sale, de prevederile Convenției Europene și jurisprudența Curții Europene.

În această privință, Curtea Constituțională a reiterat că drepturile care decurg din sistemele de protecție socială, deși nu sunt menționate expres în Convenția Europeană, intră totuși în domeniul său de aplicare, protecția socială fiind percepută în accepțiunea sa largă, cuprinzând asistența socială și cea

medicală.

În cauza *Stec și alții vs Marea Britanie* (decizia de admisibilitate din 06 iulie 2005), Marea Cameră a Curții Europene a statuat, cu valoare de principiu, că atunci când un Stat Parte pune în aplicare o legislație care prevede plata automată a unei prestații sociale – indiferent dacă acordarea acestei prestații depinde sau nu de plata prealabilă a contribuțiilor – această legislație trebuie să fie considerată ca generând un interes patrimonial ce ține de domeniul de aplicare al articolului 1 din Protocolul nr.1 pentru persoanele care îndeplinesc cerințele sale.

În lumina jurisprudenței Curții Europene, articolul 1 din Protocolul nr.1 la Convenția Europeană se aplică fără a fi nevoie să se bazeze exclusiv pe relația între alocarea prestațiilor sociale și obligația de a plăti impozite sau alte contribuții.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție mai reține că, din Hotărârea Curții Constituționale nr. 27 din 20 decembrie 2011, rezultă că un drept social poate fi obiectul protecției constituționale garantate de art. 46 și, respectiv, art. 1 din Protocolul nr. 1 la Convenția Europeană numai în cazul când dreptul social respectiv este dobândit și are o valoare economică. Aplicativ la prezenta cauză, un drept patrimonial dobândit ar însemna dreptul la pensia ce se află în plată, care deja are o valoare economică și astfel constituie un drept de proprietate al persoanei. În acest sens, Curtea susține aprecierea autorităților dată drepturilor diminuate prin normele contestate ca drepturi potențiale sau aleatorii.

Având în vedere cele constatate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție reține că prima instanță întemeiată a dispus admiterea pretențiilor lui Ilie Nimirschi, cu obligarea Casei Naționale de Asigurări Sociale să-i recalculeze și să-i achite în beneficiul lui pensia stabilită pentru vechime în muncă, din salariul mediu lunar achitat, începând cu 05 aprilie 2013, după creșterea salariului cu 35% și pe viitor conform legii, cu recalcularea pensiei pentru vechime în muncă, ținându-se cont de majorarea generală a salariului procurorului în funcție.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră neîntemeiată concluzia instanței de apel, precum că, prin Legea nr. 56 din 09 iunie 2011 pentru modificarea și completarea unor acte legislative, a fost modificat art. 73 din Legea nr. 294-XVI din 25 decembrie 2008 cu privire la Procuratură și abrogate aliniatele (3)-(10) din art. 73 și astfel, începând cu 01 iulie 2011, procurorii pensionați nu mai beneficiază de dreptul la recalcularea pensiei în dependență de majorarea salariului procurorului în exercițiu.

Or, prin Legea nr. 56 din 09 iunie 2011 pentru modificarea și completarea unor acte legislative, procurorilor, începând cu 01 iulie 2011, li s-a stabilit dreptul la pensie în conformitate cu Legea nr. 156-XIV din 14 octombrie 1998 privind pensiile de asigurări sociale de stat, circumstanțe care au dus la schimbări esențiale, în raport cu dreptul la pensie acordat procurorilor care au atins vârsta de pensionare

până la modificările de rigoare.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție reține că noile reglementări au avut ca scop de a stabili noi reguli în privința colaboratorilor care au activat în organele procuraturii și au obținut dreptul la pensie după intrarea în vigoare a noilor reglementări, adică după 01 iulie 2011 și nicidecum prin noile prevederi nu se prezumă schimbarea situației pensionarilor, foști colaboratori ai organelor procuraturii, pensionați până la intrarea în vigoare a acestor reglementări.

În același timp, art. 73 alin. (1) din Legea nr. 294-XVI din 25 decembrie 2008 cu privire la Procuratură, în redacția Legii nr. 56 din 09 iunie 2011 și stipulează că procurorii, cu excepția procurorilor militari, au dreptul la pensie conform Legii privind pensiile de asigurări sociale de stat. Astfel, legiuitorul a stabilit că, începând cu 01 iulie 2011, procurorilor în exercițiu, care vor atinge vârsta de pensionare, li se va stabili dreptul la pensie, conform Legii nr. 156-XIV din 14 octombrie 1998 privind pensiile de asigurări sociale de stat, dar nicidecum din conținutul acestei norme nu rezultă că procurorilor pensionați li se modifică și condițiile de calculare și achitare a pensiei. Or, această modificare nu se răsfrânge asupra procurorilor pensionați până la 01 iulie 2011, mai cu seamă în situația în care această condiție nu a fost stipulată expres în modificările efectuate.

Or, pentru ca noile reguli să poată fi aplicate situațiilor apărute în modul și în condițiile stabilite de legea în vigoare la momentul dobândirii, la caz, a dreptului la pensie în temeiul art. 45 alin. (1) din Legea cu privire la Procuratură nr. 902 din 29 ianuarie 1992, art. 34 alin. (6) din Legea cu privire la Procuratură nr. 118-XV din 14 martie 2003, art. 73 alin. (8) din Legea cu privire la Procuratură nr. 294-XVI din 25 decembrie 2008, în legea nouă urma să fie stipulat expres acest fapt, pe când prevederile Legii nr. 56 din 09 iunie 2011 pentru modificarea și completarea unor acte legislative nu conțin asemenea reglementări.

În susținerea acestei concluzii instanța de recurs reține faptul că Curtea Constituțională prin Hotărârea nr. 9 din 30 martie 2004 pentru controlul constituționalității unor prevederi ale art. I pct. 22 și art. II-V din Legea nr. 358-XV din 31 iulie 2003 „Pentru modificarea și completarea unor acte legislative”, a constatat că dreptul subiectiv, constituit în baza unei legi anterioare nu poate fi atins de cel născut sub imperiul unei legi posterioare, Legea nouă nu este susceptibilă aplicării unor fapte din trecut, cazurile contrare intrând în contradicție cu art. 22 din Constituție. Conform regulii generale, legea nouă nu poate modifica regimul juridic al dreptului anterior, îl poate suprima sau îl poate înlocui cu un alt drept, însă legea nouă nu poate desființa modalitatea prin care legea anterioară a instituit dreptul respectiv și efectele lui.

Curtea Constituțională a mai menționat referitor la prevederile art. 22 din Constituție, că principiul neretroactivității legii urmărește protejarea libertăților, contribuie la adâncirea securității juridice, a certitudinii în raporturile interumane. Principala valoare a ordinii de drept constă în posibilitatea oferită fiecăruia de a-și conforma comportamentul regulilor dinainte stabilite.

Ca urmare, dreptul lui Ilie Nimirschi cu aplicarea principiului recalculării pensiei la creșterea ordinară a salariului procurorului în exercițiu este menținut de instanța de jurisdicție constituțională, iar dreptul subiectiv constituit în baza unei legi anterioare nu poate fi atins de cel născut sub imperiul unei legi posterioare, legea nouă nefiind aplicabilă unei fapte din trecut, conform prevederilor art. 7 din Codul civil, care stabilește expres că, legea civilă nu are caracter retroactiv.

Astfel, conform prevederilor Legii cu privire la Procuratură nr. 902 din 29 ianuarie 1992, Legii cu privire la Procuratură nr. 118 din 14 martie 2003, ajustată la Legea nr. 544 din 20 iulie 1995 cu privire la statutul judecătorului, Legii cu privire la Procuratură nr. 294 din 25 decembrie 2008, Ilie Nimirschi, în calitate de procuror în demisie, a obținut dreptul la pensie, dar și la toate înlesnirile, garanțiile, recompensele și suplimentele prevăzute pentru judecători, de care a beneficiat anterior.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră relevantă speței cauza Gaygusuz vs Austria, hotărârea din 23 mai 1996, potrivit căreia, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a statuat că pensia constituie un drept patrimonial în sensul articolului 1 din Protocolul 1 al Convenției pentru drepturile omului și se constată o discriminare în sensul articolului 14, dacă lipsește o justificare obiectivă rezonabilă pentru diminuarea patrimoniului reclamantului.

Or, Legea cu privire la Procuratură nr. 902 din 29 ianuarie 1992, Legea cu privire la Procuratură nr. 118-XV din 14 martie 2003 și Legea cu privire la Procuratură nr. 294 din 25 decembrie 2008, asigură reglementarea garanțiilor sociale, una din ele fiind acordarea pensiei procurorului ca funcție de demnitate publică, la o anumită vârstă – 50 ani, cu respectarea obligatorie a principiului de recalculare a pensiei la fiecare creștere ordinară a salariului lunar al procurorului în funcție.

Astfel, modul de recalculare a pensiei, la fiecare creștere ordinară a salariului lunar al procurorului în funcție se efectuează în conformitate cu art. 51 alin. (3), lit. b) din Legea nr. din 23 decembrie 2013 privind salarizarea judecătorilor și procurorilor.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție reține că relevantă speței este și Hotărârea Curții Constituționale nr. 4 din 27 ianuarie 2000 privind controlul constituționalității unor prevederi din legile care reglementează asigurarea cu pensii a judecătorilor, procurorilor, anchetatorilor Procuraturii, funcționarilor publici, prin care Curtea a decis că, stipulările legii privind stabilirea unor garanții materiale ale independenței procurorilor, judecătorilor trebuie să corespundă înaltului statut de persoane cu demnitate publică. Totodată, indicând și pentru viitor organelor cu drept de inițiativă legislativă că la adoptarea unor legi noi și a altor acte juridice este inadmisibil de a diminua protecția juridică a statutului judecătorului, procurorului.

De asemenea, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios

administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție relevă că, în cazul neachitării la timp a pensiei din vina organului de asigurări sociale care stabilește sau plătește pensia, aceasta se achită fără nici un fel de limite de termen.

În această ordine de idei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție învederează că dreptul social, reclamantul Ilie Nimirschi l-a dobândit legal, odată cu acordarea pensiei pentru vechime în muncă în funcția de procuror, în anul 1998, iar drepturile diminuate prin normele Legii nr. 56 din 09 iunie 2011 pentru modificarea și completarea unor acte legislative ca drepturi potențiale sau aleatorii, se referă la viitorii procurori, care vor obține dreptul la pensie.

Or, dreptul recurentului Ilie Nimirschi, cu aplicarea principiului recalculării pensiei la creșterea ordinară a salariului procurorului în exercițiu, este menținut de instanța de jurisdicție constituțională, iar dreptul subiectiv, constituit în baza unei legi anterioare, nu poate fi atins de cel născut sub imperiul unei legi posterioare, legea nouă nefiind aplicabilă unei fapte din trecut.

Prin urmare, având în vedere că dreptul recurentului în calitate sa de procuror cu dreptul de a primi pensia, la recalcularea pensiei pentru vechimea în muncă odată cu majorarea generală a salariului procurorului în exercițiu, a fost dobândit în modul prevăzut de lege și nu este susceptibil de a fi anulat.

Astfel, prima instanță corect a ajuns la concluzia de a admite cererea de chemare în judecată și de a-l repune pe Ilie Nimirschi în dreptul lezat, prin decizia neîntemeiată a Casei naționale de Asigurări Sociale nr. 468/19 din 22 martie 2019, de a-i fi recalculată pensia rezultată din salariul mediul lunar achitat procurorului adjunct al raionului Ștefan–Vodă, conform funcției deținute la momentul stabilirii pensiei, începând cu data de 05 aprilie 2013, și pentru viitor, ținând cont de majorările stabilite, cu obligarea de a-i recalcula și a-i achita lui Ilie Nimirschi pensia rezultată din salariul mediul lunar achitat procurorului adjunct al raionului Ștefan–Vodă, conform funcției deținute la momentul stabilirii pensiei, începând cu data de 05 aprilie 2013, și pe viitor conform legii.

De altfel, refuzul în calcularea și achitarea pensiei pentru vechimea în muncă, procurorilor cu dreptul de a primi pensie până la operarea modificărilor prin Legea nr. 56 din 09 iunie 2011 pentru modificarea și completarea unor acte legislative, în vigoare din 01 iulie 2011, fără o justificare obiectivă și rezonabilă, provoacă discriminarea acestora în raport cu alți pensionari, foști colaboratori ai organelor procuraturii, care au obținut câștig de cauză pe aceleași temeuri, având la bază aceleași circumstanțe.

În contextul celor expuse, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că prima instanță în mod corect a apreciat circumstanțele cauzei și conform prevederilor legale a emis o hotărâre legală și întemeiată.

Circumstanțele descrise determină completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție să conchidă că, soluția instanței de

apel este neîntemeiată, deoarece a fost emisă cu aplicarea și interpretarea eronată a normelor de drept material, din care considerente aceasta nu poate fi menținută.

În conjunctura celor reținute supra, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră întemeiat argumentul recurentului Ilie Nimirschi că instanța de apel a emis decizia contestată cu interpretarea eronată a normelor de drept material.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că hotărârea primei instanțe este legală și întemeiată, iar decizia instanței de apel a fost emisă cu interpretarea eronată a normelor de drept material, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul depus de Ilie Nimirschi, reprezentat de avocatul Iurie Bargan, de a casa decizia din 07 decembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău și a menține hotărârea din 06 mai 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani.

Conform art. 248 alin. (1) lit. c) din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se admite recursul depus de Ilie Nimirschi, reprezentat de avocatul Iurie Bargan.

Se casează integral decizia din 07 decembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău și se menține hotărârea din 06 mai 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, în cauza de contencios administrativ, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Ilie Nimirschi împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale cu privire la anularea actului administrativ individual defavorabil, obligarea recalculării și achitării pensiei.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,

judcătorul

Tamara Chișca-Doneva

judcătorii

Ala Cobăneanu

Nicolae Craiu

Aliona Miron

Nina Vascan